FULL D'INFORMACIÓ, suplement del Butlletí ARA, que edita FRONT NACIONAL DE CATALUNYA

El dilluns dia 14 d'octubre de 1968, arribava de nou a Catalunya l'abat Aureli M. Escarré, després de tres anys d'exili, conseqüència d'haver fet públiques les seves opinions sobre la situació de Catalunya i sobre l'actuació del règim franquista.

Aquest retorn, que no havia aconseguit quan la mort recent de la seva mare, l'aconseguia -no sense penes i treballs- a canvi de la seva mateixa mort. En efecte, vuit dies després moria el que ja ha estat batejat com l'Abat de Catalunya, enmig la consternació de la gent de totes les terres de parla catalana, i d'arreu, on la notícia del decés anava arribant.

La mort ocorregué el dilluns dia 21. De seguida circulà la trista nova, molta de gent acudí a la clínica on havia estat internat -molt visitada durant la malaltia-, i després al monestir de Sant Pere de les Puel.les del carrer d'Anglí, on havia estat traslladat el seu cadàver.

L'abat Cassià Just, que l'havia anat a buscar a Milà i que va romandre en tot moment vora seu, donà l'ordre que durant la resta del dilluns i tot el dimarts, restés, en capella ardent, a l'església del monestir de Sant Pere per tal que el poble pogués retre-li el darrer comiat.

Si la decisió d'acomplir el desig de l'abat Aureli de morir a Catalunya, va costar molt de treball i de coratge a l'abat Cassià Just, aquesta altra decisió li havia de significar una decisiva i enèrgica actitud, a l'enfrontar-se amb el governador civil de Barcelona que exigia el trasllat immediat del difunt a Montserrat.

Fent cas a la consciència d'ell, l'abat, i a la consciència del poble de Catalunya, i sense atemordir-se per les amenaces de clausura dels monestirs, l'abat Just mantingué la capella ardent i va ser respectuós amb la voluntat del poble.

Al costat del fèretre hom podia veure-hi les ofrenes de familiars, d'amics, d'associacions i de diferents organitzacions polítiques catalanes amb llaçades que duien el nom d'"Unió Democràtica de Catalunya", de "Front Nacional de Catalunya", i d'altres amb inscripcions al.lusives als presos polítics, als treballadors, etc.

A Montserrat les ofrenes s'ampliaren amb les corones de "Comissions Obreres", i amb la que envià el President de la Generalitat des de l'exili.

Cal citar tot això per tal de fer veure quina mena de símbol havia representat l'abat Escarré, un home sense partit, com digué l'abat Just en la seva coratjosa i justa oració fúnebre, però un home donat de veritat al seu ministeri, a la seva missió de predicar la veritat i de vetllar per la justícia,

Cal dir que totes les organitzacions foren presents, en un moment o altre de la vetlla, sense excepció de cap mena, i sobretot la presència fou total en el moment d'iniciar el trasllat de les seves despulles a Montserrat: dos quarts de vuit del vespre del dimarts dia 22.

Ja havien circulat diverses octavetes i "Front Nacional de Catalunya" havia llançat un manifest adreçat al poble de Catalunya comunicant la trista notícia.

Abans de l'hora prevista, l'església, els carrers de l'entorn i la plaça de Sarrià eren plens de gom a gom. Hom calcula que hi havia unes deu mil persones. Hi havia molts policies de paisà i molta guàrdia municipal, a cavall, motoritzada i a peu.

Precisament fou aquesta qui actuà en funcions de policia governativa, ja que en intentar, els qui duien el fèretre, de baixar carrer Anglí avall per anar cap a la plaça de Sarrià, foren obstaculitzats pels cavalls, per les motocicletes i pels agents que anaven a peu els quals agredien a cops de puny als portadors de les despulles de l'abat.

Davant d'unes agressions d'aquesta mena, el poble, que respectuós contemplava el pas de la comitiva, de primer esbroncà els agressors, entre els quals s'hi barrejaven els policies de la Brigada Social i els agents a sou del governador civil, i després, envaint el carrer, acudí a la defensa dels portants fent pinya a l'entorn d'ells de manera que el taüt semblava dut a espatlles de la multitud sencera.

Fins i tot els agents a cavall intentaren d'agredir la gent desembeinant els sabres. Però la voluntat del poble va poder més que totes les agressions, i empenyent materialment els cavalls i tots els obstacles, la comitiva arribà entre crits d'Escarré, de llibertat, i de visca Catalunya, a la plaça de Sarrià.

Amb el fèretre a terra i davant la mirada impotent de centenars de policies, la gent cantà els Adéus, Dolça Catalunya, i cridà visques a la llibertat i a Catalunya, la pàtria de l'abat sacrificat.

La comitiva d'automòvils partí cap a Montserrat i allí fou depositat en el túmul preparat a l'església. Tot el dimecres fou exposat a Montserrat amb la bandera catalana estesa damunt el taüt, i amb les llaçades de les corones a l'entorn.

La desfilada de gent fou impressionant. El dijous de bona hora era ple de gent, de policies, de la guàrdia civil.

Malgrat tot, durant la cerimònia fúnebre la presidència fou ocupada pels diferents representants de les organitzacions polítiques i cíviques de la Catalunya autèntica. Els pocs representants franquistes es preocuparen ells mateixos de trobar lloc, i hagueren d'escoltar les valeroses i justes paraules de l'abat Cassià Just lloant la figura de l'Abat de Catalunya; demanant perdó en nom de la Comunitat per no haver-li fet costat en els moments difícils; denunciant que no fou traslladat a Itàlia per motiu de salut; i proclamant-se seguidor de la doctrina i de l'actitud de l'abat Escarré.

Fóra molt llarg, i és molt important de fer, un estudi de tot el que digué l'abat Just; esperem fer-lo i expandir-lo, el poble de Catalunya ho necessita.

Després d'aquest parlament, saludat per dos cops amb aplaudiments, fins que l'abat Just demanà de no fer-los, l'abat fou enterrat a la cripta.

Mentrestant la gent esperava cantant. Circulaven uns recordatoris en els quals s'nomenava l'abat Escarré com l'Abat de Catalunya, i al dors hi havien consignades frases de les seves declaracions, motiu del seu exili.

Un cop fora del temple, la gent, coratjosament, entonà Els Segadors. L'atri del monestir era ple; per totes les finestres hi havia gent, i tothom cantava l'himne català, de tants d'anys ocult. La força pública no es vegé amb cor d'intervenir, i una vegada més en el curs d'aquells dies, el poble català assolí una altra victòria. La victòria que havia sembrat l'abat Escarré.

Aquesta objectiva narració de fets dóna idea de la situació coratjosa en què es troba avui el poble català. Homes com l'Abat de Catalunya han fet possible aquesta gradual presa de consciència. Avui ja tornem a cantar Els Segadors al carrer. És un pas més. Un important pas en el seguit de passos que Catalunya fa a la recerca de la seva llibertat.

Catalunya, octubre de 1968.